

WYJAŚNIENIA DOTYCZĄCE STYPENDIUM SOCJALNEGO

dla studentów studiów niestacjonarnych w roku akademickim 2022/2023

Uwaga studenci: miesięczna wysokość dochodu na osobę w rodzinie studenta uprawniająca do ubiegania się o stypendium socjalne w roku akademickim 2022/2023 wynosi **1 051,70 zł netto**.

Wymagane dokumenty:

- zaświadczenie z Urzędu Skarbowego** studenta i wszystkich pełnoletnich członków rodziny o dochodzie podlegającym opodatkowaniu podatkiem dochodowym od osób fizycznych na zasadach określonych w art. 27, art. 30b, art. 30c, art. 30e i art. 30f ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. z 2012r. poz. 361 z późn. zm.), zawierające informacje o wysokości dochodu za rok 2021, składek na ubezpieczenie społeczne odliczonych od dochodu, należnego podatku.
W przypadku uzyskania zaświadczenia z Urzędu Skarbowego, z którego wynika, że student bądź członek rodziny nie złożył zeznania za 2021 r. bądź nie figuruje w ewidencji tego urzędu (wykazano dochód zerowy), należy do wniosku dołączyć oświadczenie tego podatnika, że w danym roku nie uzyskał żadnego dochodu i nie rozliczał się w innym Urzędzie Skarbowym. Składający oświadczenie jest obowiązany do zawarcia w nim klauzuli następującej treści: „**Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia**”
Uwaga: nie wlicza się do rodziny studenta rodzeństwa studenta powyżej 18 roku życia, które się nie uczy oraz uczące się po 26 roku życia (wyjątek: 26 rok przypada w ostatnim roku studiów to do ich ukończenia oraz rodzeństwo niepełnosprawne bez względu na wiek).
- zaświadczenia z Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (ZUS)** studenta i pełnoletnich członków jego rodziny zawierające informacje o wysokości składek na ubezpieczenie zdrowotne w 2021 r. – dotyczy tylko tych członków rodziny, którzy w 2021 r. osiągnęli dochód.
- zaświadczenie z Urzędu Pracy** w przypadku osób bezrobotnych (bądź własne oświadczenie osoby bezrobotnej, jeżeli nie jest zarejestrowana w Urzędzie Pracy). Składający oświadczenie jest obowiązany do zawarcia w nim klauzuli następującej treści: „**Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia**”
- zaświadczenie z Urzędu Gminy lub Miasta** - studenta oraz pełnoletnich członków rodziny o wielkości gospodarstwa rolnego w roku kalendarzowym 2021 wyrażonej w hektarach przeliczeniowych (dochód oblicza się tylko w przypadku gospodarstw powyżej 1 ha przeliczeniowego lub fizycznego).
- umowę dzierżawy** - w przypadku oddania części lub całości gospodarstwa rolnego w dzierżawę,
- umowę sprzedaży** gospodarstwa rolnego lub jego części - jeżeli powierzchnia gospodarstwa uległa zmianie w roku 2021,
- zaświadczenie ze szkoły** uczącego się rodzeństwa (dzieci studenta), a w przypadku młodszych dzieci ksero aktu urodzenia.
- kopia odpisu skróconego aktu małżeństwa studenta,
- oświadczenie studenta i pełnoletnich członków jego rodziny** rozliczających się na podstawie przepisów o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne o dochodzie osiągniętym w 2021 r. zawierające informacje o wysokości dochodu, wysokości należnych składek na ubezpieczenie społeczne, wysokości należnych składek na ubezpieczenie zdrowotne, wysokości i formie opłacanego podatku dochodowego, wysokości dochodu po odliczeniu należnych składek i podatku
- oświadczenie studenta i pełnoletnich członków jego rodziny** o dochodach osiągniętych w 2021 r. innych niż dochody podlegające opodatkowaniu podatkiem dochodowym od osób fizycznych na zasadach określonych w art. 27, art. 30b, art. 30c, art. 30e i art. 30f ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. z 2012 r. poz. 361, z późn. zm.) (**załącznik nr 2**)
- kopię odpisu wyroku sądu zasądającego alimenty na rzecz osób w rodzinie lub kopię odpisu protokołu posiedzenia zawierającego treść ugody sądowej, przekazy lub przelewy pieniężne dokumentujące faktyczną wysokość otrzymanych alimentów, w przypadku uzyskania alimentów niższych niż zasądzone, oraz zaświadczenia komornika o całkowitej lub częściowej bezskuteczności egzekucji alimentów, a także o wysokości wyegzekwowanych alimentów
- w **przypadku rodzin niepełnych** – kopia odpisu wyroku sądu w sprawie rozwodu lub separacji albo kopie aktów zgonu rodziców bądź małżonka
- w **przypadku gdy ojciec dziecka jest nieznan** – odpis zupełny aktu urodzenia dziecka
- w przypadku zaginięcia członka rodziny studenta - zaświadczenie z policji o przyjęciu zgłoszenia o zaginięciu,
- przypadku urlopu wychowawczego studenta lub członka jego rodziny - zaświadczenie pracodawcy o terminie i okresie, na jaki został on udzielony
- w **przypadku utraty dochodu w 2021 lub 2022 r.** – dokument potwierdzający datę utraty dochodu oraz wysokość utraconego dochodu,
- w **przypadku uzyskania dochodu w 2021 lub 2022 r.** – dokument potwierdzający wysokość uzyskanego dochodu netto z pierwszego pełnego przepracowanego miesiąca.

Szczegółowe informacje na temat dokumentowania dochodu:

Sytuację materialną studenta tj. miesięczną wysokość dochodu przypadającą na osobę w rodzinie studenta, ustala się na zasadach określonych w ustawie z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (tekst jednolity – Dz. U. 2003 Nr 228 poz. 2255 z późn. zm.). Art. 3 pkt 1 tej ustawy wymienia dochody brane pod uwagę przy ustalaniu sytuacji materialnej. W przypadku, gdy rodzina (student samodzielny finansowo) utrzymuje się z gospodarstwa rolnego dochód ten ustala się na podstawie powierzchni użytków rolnych w hektarach przeliczeniowych i wysokości przeciętnego dochodu z pracy w indywidualnych gospodarstwach rolnych z 1 ha przeliczeniowego, ogłaszanego na podstawie art., 18 ustawy z dnia 15 listopada 1984 r. o podatku rolnym (Dz. U. z 2006 r. Nr 136, poz. 969, z późn. zm.)

Przy ustalaniu wysokości dochodu uprawniającego studenta do ubiegania się o stypendium socjalne uwzględnia się dochody osiągnięte przez:

- 1) studenta,
- 2) małżonka studenta, a także będące na utrzymaniu studenta lub jego małżonka dzieci niepełnoletnie, dzieci pobierające naukę do 26 roku życia, a jeżeli 26 rok życia przypada w ostatnim roku studiów, do ich ukończenia, oraz dzieci niepełnosprawne bez względu na wiek,
- 3) rodziców, opiekunów prawnych lub faktycznych studenta i będące na ich utrzymaniu dzieci niepełnoletnie, dzieci pobierające naukę do 26 roku życia, a jeżeli 26 rok życia przypada w ostatnim roku studiów, do ich ukończenia, oraz dzieci niepełnosprawne bez względu na wiek.

Jest to katalog wyczerpujący, wskazany w ustawie, w związku z powyższym uczelnia, nawet w wyjątkowych przypadkach, nie może uwzględnić innych osób przy badaniu sytuacji materialnej studenta (np. babci lub dziadka studenta, dalszych krewnych, rodziców małżonka studenta).

Student może ubiegać się o stypendium socjalne bez wykazywania dochodów osiągniętych przez osoby, o których mowa w ust. 4 pkt 3 ustawy: w przypadku, gdy nie prowadzi wspólnego gospodarstwa domowego z żadnym z rodziców i potwierdził ten fakt w złożonym oświadczeniu oraz **spełnia jedną z następujących przesłanek:**

- 1) ukończył 26 rok życia,
- 2) pozostaje w związku małżeńskim,
- 3) ma na utrzymaniu dzieci
- 4) osiągnął pełnoletniość, przebywając w pieczy zastępczej
lub **spełnia łącznie następujące warunki:**
  - 1) posiadał stałe źródło dochodów w ostatnim roku podatkowym,
  - 2) posiada stałe źródło dochodów w roku bieżącym,
  - 3) jego miesięczny dochód w okresach, o których mowa w lit. a i b, jest wyższy lub równy 1,15 sumy kwoty określonej w art. 5 ust.1 i kwoty określonej w art. 6 ust. 2 pkt 3 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych, (**tj. 923,45 netto**)
  - 4) nie złożył oświadczenia o prowadzeniu wspólnego gospodarstwa domowego z rodzicami lub jednym z nich.

W ocenie Ministerstwa **źródłem stałego dochodu studenta** może być wynagrodzenie z tytułu umowy o pracę, a także między innymi renta po zmarłym rodzicu, renta inwalidzka, alimenty, cyklicznie zawierane umowy zlecenia, umowy o dzieło. Stałe źródło dochodu oznacza generalnie nieprzerwane źródło dochodu w roku, czyli dla ostatniego roku podatkowego przez 12 miesięcy w roku.

W przypadku, gdy student zawarł związek małżeński po roku kalendarzowym, z którego dokumentuje się dochody, ale przed dniem złożenia wniosku o przyznanie stypendium socjalnego, w celu ustalenia prawa do stypendium socjalnego należy uwzględnić dochody małżonka za rok kalendarzowy, z którego dokumentuje się dochody. Fakt zawarcia związku małżeńskiego dokumentuje się odpisem skróconym aktu małżeństwa.

Dochody, które nie są brane pod uwagę przy ustalaniu sytuacji materialnej:

1. świadczenia rodzinne (zasiłek rodzinny, dodatki do zasiłku rodzinnego, świadczenia opiekuńcze, w tym zasiłek pielęgnacyjny i świadczenie pielęgnacyjne),
2. świadczenia z pomocy społecznej (zasiłki stałe, okresowe, celowe),
3. świadczenia pomocy materialnej dla studentów i doktorantów otrzymane na podstawie przepisów ustawy,
4. stypendia przyznane uczniom, studentom i doktorantom w ramach:
  - a) funduszy strukturalnych unii Europejskiej
  - b) niepodlegających zwrotowi środków pochodzących z pomocy udzielonej przez państwa członkowskie Europejskiego Porozumienia w Wolnym Handlu (EFTA)
  - c) umów międzynarodowych lub programów wykonawczych, sporządzanych do tych umów albo międzynarodowych programów stypendialnych;
5. świadczenia pomocy materialnej dla uczniów otrzymane na podstawie ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 1996 r. Nr 67, poz. 329, z późn. zm.)
6. świadczenia pomocy materialnej dla studentów i doktorantów przyznane przez jednostki samorządu terytorialnego, stypendia za wyniki w nauce dla studentów przyznane przez osoby fizyczne lub osoby prawne nie będące państwowymi ani samorządowymi osobami prawnymi, stypendia doktoranckie
7. kwoty alimentów płaconych przez członków rodziny na rzecz innych osób.

W przypadku utraty dochodu przez członka rodziny w roku kalendarzowym poprzedzającym okres zasiłkowy lub po tym roku, ustalając jego dochód nie uwzględnia się dochodu utraconego.

W przypadku uzyskania dochodu przez członka rodziny w roku kalendarzowym poprzedzającym okres zasiłkowy, ustalając jego dochód, uzyskany w tym roku dochód dzieli się przez liczbę miesięcy, w których dochód ten został osiągnięty, jeżeli dochód ten jest uzyskiwany w dniu ustalania prawa do stypendium socjalnego. W przypadku uzyskania dochodu przez członka rodziny po roku kalendarzowym poprzedzającym okres zasiłkowy, jego dochód ustala się na podstawie dochodu powiększonego o kwotę uzyskanego dochodu z miesiąca następującego po miesiącu, w którym dochód został osiągnięty, jeżeli dochód ten jest uzyskiwany w dniu ustalania prawa do stypendium socjalnego (dochód z pierwszego przepracowanego pełnego miesiąca).

Zmiana warunków zatrudnienia nie jest nową pracą, a więc nie jest też uzyskaniem dochodu (np. wzrost wynagrodzenia, zwiększenie wymiaru etatu) ani utratą dochodu (np. zmniejszenie wynagrodzenia, zmniejszenie wymiaru etatu).

Definicja utraty dochodu

Zgodnie z ustawą o świadczeniach rodzinnych utrata dochodu oznacza utratę dochodu spowodowaną:

- uzyskaniem prawa do urlopu wychowawczego,
- utratą prawa do zasiłku lub stypendium dla bezrobotnych,
- utratą zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej,
- utratą zasiłku przedemerytalnego lub świadczenia przedemerytalnego, nauczycielskiego świadczenia kompensacyjnego, a także emerytury lub renty, renty rodzinnej lub renty socjalnej,
- wyrejestrowaniem pozarolniczej działalności gospodarczej lub zawieszeniem jej wykonywania w rozumieniu art. 14a ust. 1d ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (Dz. U. z 2015 r. poz. 584, z późn. zm.) (Brzmienie art. - Przedsiębiorca niezatrudniający pracowników prowadzący działalność gospodarczą przez okres co najmniej 6 miesięcy może zawiesić wykonywanie działalności gospodarczej na okres do 3 lat w celu sprawowania osobistej opieki nad dzieckiem, nie dłużej jednak niż do ukończenia przez nie 5 roku życia, a w przypadku dziecka, które z powodu stanu zdrowia potwierdzonego orzeczeniem o niepełnosprawności lub stopniu niepełnosprawności wymaga osobistej opieki osoby prowadzącej działalność gospodarczą, na okres do 6 lat, nie dłużej jednak niż do ukończenia przez dziecko 18 roku życia.
- utratą zasiłku chorobowego, świadczenia rehabilitacyjnego lub zasiłku macierzyńskiego, przysługujących po utracie zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej,
- utratą zasądzonych świadczeń alimentacyjnych w związku ze śmiercią osoby zobowiązanej do tych świadczeń lub utratą świadczeń pieniężnych wypłacanych w przypadku bezskuteczności egzekucji alimentów w związku ze śmiercią osoby zobowiązanej do świadczeń alimentacyjnych,
  - utratą świadczenia rodzicielskiego,
  - utratą zasiłku macierzyńskiego, o którym mowa w przepisach o ubezpieczeniu społecznym rolników.

Uzyskanie dochodu oznacza uzyskanie dochodu spowodowane:

- zakończeniem urlopu wychowawczego,
- uzyskaniem prawa do zasiłku dla bezrobotnych lub stypendium dla bezrobotnych,
- uzyskaniem zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej,
- uzyskaniem zasiłku przedemerytalnego lub świadczenia przedemerytalnego, nauczycielskiego świadczenia kompensacyjnego, a także emerytury lub renty, renty rodzinnej lub renty socjalnej,
- rozpoczęciem pozarolniczej działalności gospodarczej lub wznowieniem jej wykonywania po okresie zawieszenia w rozumieniu art. 14a ust. 1d ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej,
- uzyskaniem zasiłku chorobowego, świadczenia rehabilitacyjnego lub zasiłku macierzyńskiego, przysługujących po utracie zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej,
- uzyskaniem świadczenia rodzicielskiego,
- uzyskaniem zasiłku macierzyńskiego, o którym mowa w przepisach o ubezpieczeniu społecznym rolników